

اسپری استنشاقی وسیله ای است که به واسطه آن دارویی خاص با مقدار معین ، به صورت ذرات بخار درآمده و همراه با هوای تنفسی به آسانی وارد ریه ها می شود و اثرات درمانی خود را با تاثیر مستقیم بر راه های هوایی نشان می دهد .

داروهای استنشاقی نسبت به داروهای خوراکی و تزریقی کم عارضه تر و موثرترند .

هدف از استفاده از داروهای استنشاقی :

- ✓ تسکین تنگی نفس
- ✓ رقیق کردن ترشحات تنفسی و دفع بهتر
- ✓ پیشگیری از تجمع ترشحات تنفسی

داروهای تسکین دهنده (سریع الاثر) :

این داروها اثر خود را با شل کردن عضلات دیواره مجاری هوایی اعمال می کنند و باعث می شوند مجاری ، باز مانده و هوا به راحتی وارد و خارج شود . نتیجه این که تنفس فرد به آسانی انجام می شود . این اسپری ها سریع الاثر بوده و معمولا به رنگ آبی هستند و در هنگام بروز تنگی نفس بیمار مصرف می شوند . مثل سالبوتامول ، آتروونت و... .

داروهای پیش گیرنده (کورتیکواستروئیدها):

این داروها با کم کردن التهاب در مجرای هوایی ، اثر خود را اعمال می کنند و در نتیجه باعث کاهش تحریک پذیری آن ها گردیده و نقش پیشگیری کننده را دارند اسپری های استروئیدی معمولا به رنگ قهوه ای یا نارنجی هستند . مثل فلوتیکازون ، بکلومتازون و... .

بیشتر کسانی که از اسپری دهانی استفاده می کنند حتی کسانی که سال ها از این شکل دارویی مصرف می کنند ، روش استفاده صحیح از اسپری را نمی دانند و در نتیجه دارو به خوبی اثر نمی کند و به دلیل همین خطا جواب مناسبی از دارو نمی گیرند !!!

در مورد کودکان به نکات زیر توجه شود :

کودکان در استفاده از اسپری نیاز به کمک دارند.والدین لازم است ابتدا خود تکنیک های استفاده اسپری را درست یاد بگیرند و سپس به کودک خود بیاموزند .

جهت استفاده صحیح از اسپری ، نکات زیر را جهت حداکثر اثر درمانی دارو رعایت فرمایید :

۱-قبل از مصرف اسپری از درست کار کردن آن مطمئن شوید،چنانچه برای مدت حداقل یک هفته یا بیشتر از اسپری استفاده نشده است،یک بار قبل از مصرف آن را امتحان کنید .

۲-قبل از مصرف اسپری را تکان داده و بهتر است داخل دهان را با آب بشوئید تا دهان از ذرات غذا یا مواد خارجی پاک شود و احتمال ورود این ذرات هنگام تنفس به حلق و حنجره از بین می رود .

هشدار :

- استفاده از اسپری باید طبق دستور پزشک باشد در صورت عدم بهبودی یا ظهور علائم جدی تر به پزشک اطلاع دهید .
- از تماس دارو با چشم بپرهیزید
- اسپری را دور از دسترس کودکان نگه دارید .
- اسپری را در جای خشک و خنک و دور از یخ زدگی و حرارت مستقیم نگه دارید . چون ممکن است بدون آن که متوجه شوید خاصیتش را از دست بدهد .

دانشگاه علوم پزشکی کردستان
بیمارستان سینا کامیاران

پمفلت آموزشی نحوه استفاده از اسپری

واحد پرستاری آموزش و پیگیری بیمار

بازنگری سال ۱۴۰۳

منبع: برونر و سوارث

آموزش بیشتر در

۶

مراحل استفاده از اسپری:

- اگر دوز مصرفی خود را فراموش کردید، به محض به یاد آوردن، آن را مصرف کنید، مگر زمانی که کمتر از یک تا دو ساعت به دوز بعدی زمان مانده باشد.
- اگر از دو اسپری همزمان با هم استفاده می کنید، ابتدا اسپری حاوی مواد گشاد کننده مجاری هوایی مثل سالبوتامول یا آتروونت استفاده شود، سپس بعد از ۱۵ دقیقه از اسپری های ضد التهاب و کورتیکواستروئید مثل بکلومتازون و فلوتیکازون استفاده نمایید. به این ترتیب جذب دارو بهتر و تاثیر آن مطلوب تر خواهد بود.
- پس از مصرف، دهان را با آب گرم شستشو دهید. این مرحله بسیار مهم است مخصوصاً راجع به کورتیکواستروئیدها. چون ممکن است باعث ایجاد آفت و کلفتی تارهای صوتی و پوسیدگی دندان ها شود.
- در هنگام بروز حمله آسم باید از داروهای سریع الاثر استفاده شود.

۵

- ۱- در پوش اسپری را بردارید و آن را از نظر تمیزی چک کنید و سپس اسپری را خوب تکان دهید.
- ۲- وقتی اسپری را برای اولین بار استفاده می کنید یا مدتی از آن استفاده نکرده اید، یک پاف را به طور آزمایشی به بیرون تخلیه کنید.
- ۳- اسپری را بین دو انگشت شست و اشاره نگه دارید.
- ۴- از راه دهان نفس خود را بیرون بفرستید تا ریه خالی شوند، سپس سریعاً بخش دهانی را در میان دندان هایتان نگه دارید، البته توجه کنید که آن را گاز نگیرید.
- ۵- لب ها را آرام دور قسمت دهانی حلقه کنید. سرتان را کمی به عقب خم نمایید و از راه دهان آرام نفس بکشید و اسپری را یک بار فشار دهید تا دارو خارج شود. در همین هنگام به آرامی و عمیق نفس بکشید.

۶- اسپری را از دهان تان بردارید و نفس خود را ۱۰ ثانیه یا هر قدر که می توانید نگه دارید و سپس آرام از راه دهان نفس خود را خارج کنید.

۷- اگر مصرف اسپری بیش از یک بار توصیه شده است بین هر بار استفاده یک دقیقه صبر کنید.

۴